

БУРГАСКИ СВОБОДЕН УНИВЕРСИТЕТ
ЦЕНТЪР ПО ХУМАНИТАРНИ НАУКИ

Утвърждавам:

Декан, доц. д-р Михаил Проданов

УКАЗАНИЯ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ НА ДИПЛОМНА РАБОТА

Разработването на дипломна работа, с което приключва обучението на бакалавърска или магистърска степен, е процес, преминаващ през следните четири етапа: 1) определяне на тема на дипломната работа(съвместно с научния ръководител) и избор на научния ръководител на дипломната работа; 2) разработване на дипломната работа; 3) рецензиране на дипломната работа; 4) защита на дипломната работа. По-долу накратко е посочено съдържанието на тези етапи.

ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ТЕМА НА ДИПЛОМНАТА РАБОТА и ИЗБОР НА НАУЧЕН РЪКОВОДИТЕЛ.

Темата на дипломната работа обикновено се избира от дипломанта. Тя представлява кратка формулировка на научния проблем, който иска да изследва студентът и трябва да бъде избрана съобразно няколко критерия: а) темата на дипломната работа трябва да послужи на дипломанта като доказателство, че той/тя може да разработва проблеми, важни както в теоретичен, така и практически план; б) в определени случаи темата на дипломната работа може да предполага разработването на методология, методика както и на система за разрешаването на конкретен проблем (практически или теоретически); в) темата на дипломната работа трябва да позволява събирането и обработката на емпирични данни от практиката или статистически данни от различни източници. Темата се дискутира и формулира съвместно с научният ръководител на дипломната работа. Той е консултант по нейното разработване и носи определена отговорност за качествата ѝ. Той помага на дипломанта за планиране и провеждане на конкретното изследване. Научният ръководител: изготвя заедно с дипломанта структурата на дипломната работа; обсъжда с дипломанта методологията на изследване и конкретните методи за набиране, обработка и анализ на данните; препоръчва литературни източници; следи за хода на разработването на дипломната работа. Когато за разработването на дипломната работа се установи, че е необходимо ползването и на консултации от други лица, научният ръководител намира тези лица и организира връзката на дипломанта с тях. Научните ръководители на дипломните работи могат да се предлагат от дипломантите, но във всички случаи окончателно се определят в Центъра по хуманитарни науки. Студентите трябва да посочат писмено чрез молба в Учебен отдел избраната тема и научния ръководител, който с подписа си изразява съгласие.

РАЗРАБОТВАНЕ НА ДИПЛОМНАТА РАБОТА. Структурата на дипломната работа е обусловена от обекта на изследването и от характера на темата – теоретична,

практико-приложна и пр. Препоръчително е разработването на дипломната работа да се извършва в няколко основни РАЗДЕЛА:

А. УВОД

В него се представя избираният за решаване проблем. Обосновава се изборът на този проблем и се описва начинът (методологията) за неговото решаване в дипломната работа. Прави се обосновка на актуалността на проблема от теоретическа, методологическа и/или практическа гледна точка.

Б. ТЕОРЕТИЧНА ОБОСНОВКА или ТЕОРЕТИЧНИ ОСНОВНИ НА ИЗСЛЕДВАНЕТО

В този раздел се описват теоретичните постановки, които дипломантът е ползвал за решаването на проблема. В този раздел дипломантът трябва да покаже познаване на основната българска и чуждестранна литературата по проблема, да посочи своя собствен теоретичен принос (ако такъв съществува) и задължително да представи собственото си становище по спорните проблеми.

В. ДИЗАЙН НА ЕМПИРИЧНОТО ИЗСЛЕДВАНЕ или МЕТОДОЛОГИЯ НА ИЗСЛЕДВАНЕТО

В този раздел дипломантът трябва да демонстрира синтезираните си знания и умения, придобити по време на целия курс на обучение, и да покаже подготовката си за изработване на дизайн(план) за провеждане на изследване, формулиране на обект и предмет, цели и задачи, издигане на хипотези и представяне на инструментариум за изследването.

Г. РЕЗУЛТАТИ И ТЯХНАТА ИНТЕРПРЕТАЦИЯ

В този раздел се описват и анализират получените резултати и се дава интерпретация, която е свързана с издигнатите хипотези. Тук се представят таблици, графики, статистически параметри, които аргументират анализа, който прави студентът.

Д. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

В този раздел на разработката дипломантът формулира основните изводи от интерпретацията на изследвания проблем и предлага препоръки и насоки за по-нататъшни теоретични и практико-приложни изследвания, както и конкретни мерки за подобряване състоянието на изследвания практически проблем.

Е. ЛИТЕРАТУРА

Тук се прилага списъкът САМО НА ПОЛЗВАНИТЕ литературни източници. При съставянето на списъка задължително се прави подреждане по фамилиите на авторите в азбучен ред, като първо се изброяват авторските трудове (на кирилица, последвани от тези на латиница), интернет ресурсите, законовите и подзаконовите актове, фирмените стандарти и други документи и т.н. Всеки цитиран автор се номерира по азбучен ред и се описва както следва: автор (автори), година на издаване, заглавие на труда на оригиналния

език на ползваната публикация, издателство, място и година на издаването. Дипломантът е длъжен да цитира източниците на всички текстове, които ползва в оригинален вид без собствена преработка. Между текстовете на дипломната работа и литературните източници в списъка на ползваната литература трябва да има задължителна връзка, като например препратката в текста (Иванов, 2021, стр.48) означава съответно, че е цитиран източник на съответния автор от списъка с литературата и се посочва конкретната страница на цитата. Ако се цитира обобщено, тогава не се посочват страници.

Ж. ПРИЛОЖЕНИЯ

В този раздел се включват таблици, схеми и други материали, чийто обем не позволява да бъдат включени в основния текст на дипломната работа, но са от важно значение за разбирането на проблема от страна на читателя. Таблиците се номерират и номерата им се споменават на съответните места в основния текст. Може да се приложат въпросници, анкети и други използвани в изследването методи.

Посочените по-горе раздели посочват единствено естеството на съдържанието ѝ и неговото подреждане. ЗАГЛАВИЯТА И ПОДЗАГЛАВИЯТА НА ЧАСТИТЕ НА ДИПЛОМНАТА РАБОТА се избират от дипломанта съобразно естеството на решавания в труда проблем.

ТЕХНИЧЕСКО ОФОРМЛЕНИЕ

Общият обем на цялата дипломна работа трябва да бъде около 70 страници за бакалаври и 80 страници за магистри (при стандартен обем 30 реда или около 1800 знака на страница). Заглавната страница се оформя по типов образец. Съдържанието на дипломната работа се поставя в началото, след титулната страница. Написаната дипломна работа се предава за мнение на научния ръководител. След одобрение от него, дипломната работа се отпечатва във формат А4 и се подвързва в един екземпляр, който след подписване от научния ръководител се предава в ЦХН в определения срок.

РЕЦЕНЗИРАНЕ НА ДИПЛОМНАТА РАБОТА

Дипломните работи се рецензират от рецензенти, определени от ЦХН. Научният ръководител на дипломната работа не може да бъде и неин рецензент. Оценявайки дипломната работа, рецензентът е в правото си да предложи на държавната изпитна комисия да допусне или да не допусне дипломанта до защита на представената за рецензиране дипломна работа. Рецензиите се предават в два екземпляра: един за прилагане в дипломната работа и един за дипломанта (дипломантът получава рецензията най-късно ден преди защитата).

ЗАЩИТА НА ДИПЛОМНАТА РАБОТА

Защитата на дипломната си работа дипломантът прави пред ДЪРЖАВНА ИЗПИТНА КОМИСИЯ. Защитата преминава в следната последователност: 1) Дипломантът прави ЕКСПОЗЕ на дипломната си работа с продължителност не повече от 10 минути; 2) Рецензентът или член на държавната изпитна комисия прочита рецензията на дипломната

работа; 3) Задават се въпроси от членовете на държавната изпитна комисия и от присъстващите; 4) Дипломантът отговаря на въпросите на рецензента; 5) Дипломантът отговаря на въпросите на членовете на държавната изпитна комисия и на присъстващите.

ОЦЕНЯВАНЕ НА ДИПЛОМНАТА РАБОТА

Крайната оценка се съгласува между членовете на Държавната изпитна комисия, които при оценяването вземат предвид: актуалността на разработката; уменията на дипломанта да работи с литературни източници – да обобщава и анализира информация; уменията на дипломанта да планира, организира и провежда емпирични изследвания; приноса на дипломанта в разрешаване на проблема; начина на представяне на експозето на дипломната работа; мнението на рецензента.